

Bilag til Ledsageraftalen: Særligt i forhold til anbragte børn og unge

Generelt i forhold til alle børn og unge

Det forventes, at alle indlagte børn og unge har en kendt og tryk omsorgsperson medindlagt. Oftest en af forældrene. Jf. forældreansvarsloven skal forældre [...] drage omsorg for barnet [...] og barnet har ret til omsorg og tryk [...]]. Det betyder i hospitalsregi, at ingen børn og unge er overladt uden en kendt og tryk omsorgsperson. Hvis forældre forlader barnet/den unge og overlader det alene, betragter vi det som udgangspunkt som omsorgssvigt, og det bør give anledning til en underretning til de sociale myndigheder.

Unge over 15 år

Da unge over 15 år har selvstændig status og selvstændigt kan give samtykke, kan der være særlige situationer, hvor en ung over 15 år frabeder sig at have en forældre eller anden tryk omsorgsperson medindlagt. Afhængig af den unges alder, udvikling, modenhed, livssituation og de aktuelle omstændigheder, bør det respekteres. Det bør dog give anledning til, at vi skal undre os og undersøge, om der er et andet familiært problem for den unge, som vi skal være opmærksomme på.

Ligeledes kan forældre til unge over 15 år, igen afhængig af den unges alder, udvikling, modenhed, livssituation og de aktuelle omstændigheder, være her mere eller mindre og eks. sove hjemme. Forældrene har, uanset den unges ret til selvstændigt at give samtykke jf. ovenfor, forældreansvar til den unge fylder 18 år og skal fortsat være en meget vigtig part i samarbejdet og behandlingen.

Generelt i forhold til alle anbragte børn og unge

Børn og unge kan være anbragt i en plejefamilie, et opholdssted eller på en døgninstitution jf. serviceloven § 66. Anbragte børn og unge har samme rettigheder for omsorg og støtte som børn og unge, der bor hjemme. Anbringelsesstedet overtager jf. Serviceloven et udvidet forældreansvar (ikke forældremyndigheden) under anbringelsen. Det betyder, at vi bør have samme forventning til et anbringelsessted som til forældre for, hvad angår omsorg og støtte under indlæggelse. (Vær obs. på, at samtykke kun kan indhentes fra forældremyndigheden, med mindre den anbringende kommune har givet samtykke på forældrenes vegne).

Det er oftest en medarbejder fra barnets/den unges anbringelsessted, som barnet kender og er tryk ved, der medindlægges sammen med barnet/den unge.

I forbindelse med barnet og den unges behov for at have en kendt og tryk omsorgsperson med, er det altid uden udgift for hospitalet.

Anbringelsesstedet kan lave aftale med barnets/den unges forældre eller en anden kendt og tryk person om at blive medindlagt sammen med barnet/den unge.

Anbragte børn og unges behov for særlig socialpædagogisk støtte i forbindelse med hospitalsbehandling

Anbragte børn og unge kan have et særligt socialpædagogisk behov for støtte for at kunne gennemføre en bestemt behandling. Anbringelsesstederne er som udgangspunkt ansvarlige for at støtte barnet eller den unge også i de situationer.

Hvis barnet eller den unge har særlige behov og er institutionsanbragt og har brug for særlig socialpædagogisk støtte til at kunne gennemføre behandlingen, og hospitalet ikke selv er i besiddelse af denne ekspertise, er det jf. Sundhedsaftalen hospitalets opgave at sikre denne støtte. Hospitalet kan da anmode institutionen om at yde denne støtte, da de dels kender barnets/den unges særlige behov for støtte og har den fornødne socialpædagogiske ekspertise. I disse særlige situationer, er det en hospitalsudgift at betale for den særlige socialpædagogiske støtte, idet hospitalsbehandling som udgangspunkt er gratis.

Reglerne i Sundhedsaftalen gælder kun for børn og unge anbragt på institution, og kun børn og unge der har en nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og kun i de tilfælde, hvor hospitalet vurderer, at der er behov for særlig socialpædagogisk støtte for at kunne gennemføre behandlingen. Det kaldes "ledsagelse" i Sundhedsaftalen.

Forskel på omsorg og særlig socialpædagogisk støtte

I Danmark er hospitalsbehandling gratis, og det er derfor hospitalets ansvar at kunne gennemføre behandlingen. Det er kun i forbindelse med støtte til behandling, at betaling for denne støtte kan komme på tale.

Begrebet "Ledsagelse" dækker jf. Sundhedsaftalen over borgere (inkl. børn og unge), der har behov for at blive ledsaget af personale med særlige – typisk pædagogiske kompetencer – for at en behandling kan gennemføres.

Hospitalet skal ikke betale for almindelig forventelig forældreomsorg, barnets/den unges sædvanlig pleje, pasning og medicingivning. Hvis barnet/den unge sædvanligvis eks. får sondemad og medicin, varetager den medindlagte omsorgsperson fortsat denne opgave under indlæggelsen som en "forældreopgave", der blev varetaget på institutionen. Det er ikke et led i behandlingen. Hvis barnet/den unge i forbindelse med indlæggelsen skal starte sondemad, anden ny medicin, særlig pleje og pasning, skal vi forholde os som ved et hvilket som helst andet indlagt barn/ung, der bor hjemme. Hvis ikke forældrene/personalet fra institutionen umiddelbart kan varetage dette, så opstarter vi oplæring.

Altså – når et institutionsanbragt barn/ung er indlagt, betaler hospitalet kun andre for at udføre en opgave i forbindelse med behandling, hvis det kræver særlig socialpædagogisk bistand at få barnet/den unge til at medvirke.

Det skal fagligt kunne beskrives, hvilken behandling der skal udføres, barnets/den unges særlige behov, og barnets/den unges særlige behov for socialpædagogisk støtte i denne sammenhæng.

Forskel på ledsagelse og "fast vagt"

Begrebet "ledsagelse" skal ses som et socialt, følelsesmæssigt og pædagogisk behov for barnet og den unge.

Begrebet "fast vagt" er et somatisk begreb, hvor behovet alene er ud fra et somatisk vurdering. Fast vagt har reelt intet med alder at gøre. En voksen kan have behov for "fast vagt".

En "fast vagt" kan kun udføres af enten sygepleje- eller lægefagligt personale.

Hvis lægen skønner, at barnet eller den unge har behov for en "fast vagt", er det noget afdelingen foranstalter sygepleje- eller lægefagligt personale til og naturligvis også betaler for.

En "ledsager" for barnet eller den unge kan aldrig påtage sig opgaven som "fast vagt", da vedkommende skal have en særlig faglig kompetence og som afdelingen skal tage ansvaret for.

Et barn eller en ung kan altså have både en ledsager (eks. mor eller far) og en fast vagt.

Fremgangsmåde

Hvis plejepersonale eller læge oplever behov for særlig socialpædagogisk støtte for at kunne gennemføre behandlingen, drøftes det med afdelingssygeplejersken og socialrådgiveren.

Afdelingssygeplejersken deltager i vurderingen vedr. det behandlingsmæssige og sygeplejefaglige behov, og socialrådgiveren deltager i vurderingen af det særlige socialpædagogfaglige behov.

Plejepersonalet og/eller læge beskriver efterfølgende behovet/opgaven i journalen jf. afgrænsningen ovenfor.

Afdelingssygeplejersken og socialrådgiveren udarbejder sammen med institutionen en skriftlig aftale på Børne- og Ungeafdelingens aftaleark.

Hvis barnet/den unge indlægges på et tidspunkt, hvor hverken afdelingssygeplejersken eller socialrådgiveren er til stede, udarbejder plejepersonale og/eller læge en midlertidig aftale med institutionen, på Børneafdelingens aftaleark, ud fra ovenstående retningslinjer og afgrænsninger. Denne midlertidige aftale er gældende til det tidspunkt, hvor afdelingssygeplejersken og/eller socialrådgiveren er til stede igen, hvilket anføres i aftalen. Herefter attesterer afdelingssygeplejersken og/eller socialrådgiveren den midlertidige aftale, eller der udarbejdes en ny aftale af afdelingssygeplejersken og socialrådgiveren sammen med institutionen.

Der kan under et indlæggelsesforløb være behov for flere forskellige aftaler uafhængig af hinanden.